

Міністерство освіти і науки України

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ
ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«25» лютого 2016 р. № 46

На № _____ від _____

Директорам
обласних еколого-
натуралістичних центрів
(станцій юних натуралістів)

З метою привернення уваги учнівської молоді до проблем охорони птахів та їх природних біотопів, залучення учнів до активної природоохоронної роботи, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді та Українське товариство охорони птахів пропонують взяти участь у щорічній природоохоронній акції «Птах року».

«Повзик(*Sitta europaea l.*) - птах року 2016».

Метою акції є:

- вивчення учнями біологічних особливостей птахів даного виду;
- проведення моніторингу чисельності виду на певній території;
- сприяти формуванню в учнів переконань, моральних принципів та активної життєвої позиції в галузі охорони птахів.

До участі в конкурсі запрошуються вихованці позашкільних навчальних закладів та учні загальноосвітніх навчальних закладів. Проекти можуть бути виконані як індивідуально, так і колективно. Окрема категорія проектів – інструктивно-методичні матеріали керівників творчих учнівських об'єднань, вчителів біології. Матеріали надсилати до 15 листопада 2016 року на адресу: 04074, м. Київ, вул. Вишгородська, 19 (з поміткою на конверті «Акція «Птах року»).

Умови проведення акції розміщені на сайті НЕНЦ та УТОП.

Просимо вас розповсюдити інформацію серед навчальних закладів вашої області та сприяти участі учнівської молоді в акції.

Телефони для довідок: 430 04 91; 067-917-61-69 (Жестерьова Валентина Миколаївна); E-mail: valentina@nenc.gov.ua

З повагою,
Директор НЕНЦ,
доктор педагогічних наук,
професор

Вербицький В. В.

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА АКЦІЯ «ПТАХ РОКУ»

УКРАЇНЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО ОХОРОНИ ПТАХІВ

«ПОВЗИК — Птах 2016 року»

Українське товариство охорони птахів спільно з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді запрошує до участі у Всеукраїнській акції «Повзик — птах 2016 року».

Повзик (*Sitta europaea*)

Цьогоріч у рамках акції «Птах року» звертаємо увагу на повзика звичайного *Sitta europaea*.

Загальнопоширений вид, який належить до лісових птахів, практично весь рік населяє лісове середовище існування — парки, сквери, лісопарки й ліси. Через те що птах тримається в деревному покриві, він і не надто примітний. Ці невеликі співочі птахи надзвичайно добре пристосовані до життя на дереві: міцне тіло, яке своєю формою нагадує веретено, з короткими, але широкими крильми і довгим долотоподібним дзьобом. У порівнянні з іншими птахами, в повзиків набагато міцніші ноги й гострі кігті, що дозволяє птахам бігати деревом не опираючись на хвоста. Повзики вміють розколювати й пробивати кору дерев. Класичною рисою поведінки повзиків є запасання корму, який вони затискують чи буквально забивають у щілини й зморшки кори. Загалом всеїдні: у весняно-літній сезон живляться комахами, в осінньо-зимову переходять на насіння й горіхи.

Оселяються у дуплах, інших отворах у деревах, а також штучних гніздівлях. Мають чудову здатність пристосовувати отвори дупел чи інших порожнин до своїх потреб, замуруючи широкі отвори та щілини своєрідною «штукатуркою» — сумішшю глини і слини.

Мають повзики привабливе забарвлення оперення: сіро-блакитна спинка, біле воло, груди й черево та злегка каштаново-рожеве підхвістя. На тлі білих щік та сірої голови яскраво контрастує чорна смуга, що проходить через око до плеча. В оперенні самки відсутні лише каштанові відтінки в забарвленні підхвістя.

Характер повзиків проявляється і в дзвінкому свисті, рвучких та енергійних рухах. Птах має один із найширших серед лісових птахів наборів посвистів, трелей і позивок, серед яких, напевне, найбільш знайоме нам «тві-тві-тві-тві».

Взимку повзики часто тримаються в зграях синиць, але й у інші пори року їх рідко зустрінеш поодиноці, зазвичай — парою.

Вид осілий, поширений у лісовій і лісостеповій смугах, а також у північній частині степової смуги.

Пропонуємо всім охочим у 2016 році долучитися до акції «Птах року» й провести власне спостереження за життям повзиків у природі. В ході спостережень з'ясувати: де і як мешкає птах, яким середовищем надає перевагу, які особливості поведінки й життя притаманні видові в природі, чи має ворогів та які загрози можуть мати вплив на існування цих птахів у природі.

Українське товариство охорони птахів разом із Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді оголошує також про проведення Всеукраїнської акції «Повзик — птах 2016 року» серед школярів. Протягом року чекаємо на результати ваших спостережень; а також на розповіді про заходи, які ви проведитимете в школі чи гуртку — конкурси, лекції,

ВСЕУКРАЇНЬКА АКЦІЯ «ПТАХ РОКУ»

випуск стінгазет, листівок тощо; надсилайте свої оповідання, казки, вірші про повзика, написані та придумані вами самостійно чи разом із учителями або батьками, малюнки та фоторепортажі, що ілюструють вашу роботу та птаха нинішнього року. Перш ніж братися до оформлення робіт, обов'язково прочитайте вимоги, що наведені нижче.

Малюнок Ігоря Землянських

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКЦІЯ «ПТАХ РОКУ»

Вимоги до робіт у рамках акції «Повзик — птах 2016 року»

- Письмові роботи (реферати, спостереження, розповіді, казки, вірші тощо) надсилайте в паперовому або електронному вигляді. Ми будемо раді отримати роботи в електронному вигляді — на електронну пошту або на електронних носіях (дисках). Такий спосіб допоможе заощадити папір і збереже природу!
- **Прагніть зменшити вплив на довкілля, потурбуйтеся, щоб в оформленні роботи було якомога менше різноманітного пластику — папок, прозорих плівок, файлів тощо, натомість використовуйте паперові папки й альбоми. Екологічний підхід до оформлення роботи оцінюватиметься окремо!**
- У рефератах і описах виду **не забувайте** зазначати першоджерело (автора, книгу, журнал, адресу веб-сторінки) як у самому тексті, так і в списку літератури. А також зазначайте авторів усіх фотознімків або джерело звідки їх узято. При оцінюванні робіт ми приділятимемо окрему увагу цьому критерію.
- Оформлення галерей і фоторепортажів — ми сподіваємося побачити там фотознімки, зроблені вами чи вашими колегами (вчителями, наставниками, батьками). Не хвилюйтеся, якщо не всі знімки будуть суперпрофесійними, головне що вони ілюструватимуть вашу активну роботу й зацікавлення.
- Малюнки й інші поробки зроблені власноруч надсилайте в натуральному вигляді звичайною поштою.
- **Обов'язково** зазначайте своє прізвище та ім'я, вік, школу, адресу, а також прізвище, ім'я, по-батькові керівника роботи.

Роботи з поміткою «Птах року» надсилайте до **15 листопада 2016 року** на адресу:

Українське товариство охорони птахів

а/с 33, м. Київ, 01103

uspb@birdlife.org.ua

тел. (044) 284-71-31

Зоряна Лук'янчук

Або

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

вул. Вишгородська, 19, м. Київ, 04074

Валентина Миколаївна Жестерьова